Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
Кафедра практичної психології

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Декан факультету педагогіки,
психології та соціальної роботи
_____ Інна ПРОКОП
«27» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Дизайн психологічних досліджень

вибіркова

Освітньо-професійна програма: **Практична психологія**

Спеціальність: **С 4 Психологія**

Галузь знань: **С «Соціальні науки, журналістика та інформація»**

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

Мова навчання: **українська**

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни *«Дизайн психологічних досліджень»* **складена відповідно до** освітньо-професійної програми «Практична психологія»

Розробник:
Коваленко А.Б., професор кафедри практичної психології, доктор психологічних наук, професор

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:
Коваленко А.Б., професор кафедри практичної психології, доктор психологічних наук, професор

Затверджено на засіданні кафедри практичної психології

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри практичної психології _____ **Валентина РАДЧУК**
(підпис)

Схвалено методичною радою факультету педагогіки, психології та соціальної роботи

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради факультету _____ **Тетяна КОЛТУНОВИЧ**
(підпис)

1.Метою навчальної дисципліни: є формування у студентів теоретичних знань щодо принципів та етапів підготовки та оформлення наукових досліджень та практичних умінь і навичок їх використання в організації та проведенні різних видів психологічних досліджень.

2. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами ***компетентностей*:**

Інтегральна компетентність **-** здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1.Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК4.Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5.Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- сутність наукового пізнання, наукових понять та видів наукової діяльності;
- сутність фундаментальної, загальнонаукової, конкретнонаукової методології, принципів психолого-педагогічних досліджень;
- професійні і особистісні якості науковця;
- структуру дослідження та вимоги до його етапів проведення;

- вимоги до використання методів психолого-педагогічних досліджень та особливості їх проведення;
- вимоги до оформлення результатів дослідження;
- структуру реферату, курсових і магістерських робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту.

вміти:

- користуватися найновішою методологію аналізу психолого-педагогічних проблем і явищ;
- орієнтуватися в особливостях проведення різних видів психолого-педагогічних досліджень;
- розробляти концепцію дослідження;
- складати програму психолого-педагогічного дослідження, вибирати оптимальні методи його проведення;
- визначати науковий апарат дослідження;
- здійснювати аналіз наукових джерел, архівних та інших документів, продуктів діяльності;
- обробляти й оформлювати результати дослідження.
- самостійно підвищувати свою психологічну та наукову культуру;
- представляти результати дослідження на наукових конференціях та семінарах.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	7	3.0	90	22	11	-	-	57		залік
Заочна	4	7	3.0	90	10	-	-	-	80	-	залік

-

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Денна/ заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	пр.	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Теми лекційних занять	**Змістовий модуль 1**. (Основні поняття психологічного дизайну)											
Тема 1.Основні поняття дизайну дослідження	8	2	1			5	9	1				8
Тема 2.Види психол.дослідження	8	2	1			5	9	1				8
Тема 3. Особливості формулювання предмету, об`єкту, мети, завдань, гіпотези. Опрацювання джерел, огляду літератури	8	2	1			5	9	1				8
Тема 4. Вимоги до оформлення роботи та результатів дослідження	8	2	1			5	9	1				8
Разом за ЗМ1	32	8	4			20	36	4				32
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. (Структура як важлива частина дизайну психологічного дослідження)											
Тема 1. Програма SPSS для обробки даних психологічних досліджень	9	2	1			6	9	1				8
Тема 2. Параметри розподілу даних	9	2	1			6	9	1				8
Тема 3. Описова статистика отриманих даних	9	2	1			6	9	1				8
Тема 4. Перехресні таблиці	9	2	1			6	9	1				8
Тема 5. Статистичні критерії в обрахунку достовірності даних	10	3	1			6	9	1				8
Тема 6. Кореляційний аналіз отриманих даних	10	3	2			7	9	1				8
Разом за ЗМ 2	58	14	7			37	54	6				48
Усього годин	90	22	11			57	90	10				80

3.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми
1	Тема 1. Основні особливості науки та наукові засоби перевірки наукових знань
2	Тема 2. Види психол.дослідження : підготовчий
3	Тема 3. .Види психол.дослідження: основний
4	Тема 4. Види психол.дослідження: завершальний
5	Тема 5. Програма SPSS для обробки даних психологічних досліджень
6	Тема 6. Параметри розподілу даних

7	Тема 7. Описова статистика отриманих даних
8	Тема 8. Перехресні таблиці: особливості застосування та опису даних
9	Тема 9. Статистичні критерії в обрахунку достовірності даних
10	Тема 10. Кореляційний аналіз отриманих даних

3.4. Самостійна робота

№	Назва теми
1	Опрацювання статтей С.Єсилевського щодо наукового мислення та вимог до дизайну дослідження
2	Формулювання наукового апарату власної наукової роботи
3.	Операціоналізація психологічних понять: «тривожність», «агресивність», «адаптація» , «комфорт», «особистісний зріст»
4.	Формулювання наукового апарату за запропонованими темами

4. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студентоцентрованого навчання; проєктна діяльність; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: лекція-візуалізація, проблемна лекція, семінар-дискусія, семінар-діалог, самостійно-дослідницька робота, аналіз і рішення ситуативних професійних психолого-педагогічних задач (Case study) та ін.

5. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти
залік

Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)									Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	40	100
8	22				15	15				

Критерії оцінювання

Дизайн психологічного дослідження

4 бали – студент правильно визначив тип психологічного дослідження; чітко сформулював тему, мету завдання ; бездоганно визначив об`єкт, предмет дослідження, сформулював гіпотезу дослідження, окреслив методологічну базу дослідження; правильно підібрав методики для дослідження

3 бали – студент в цілому правильно визначив студент правильно визначив тип психологічного дослідження; чітко сформулював тему, мету завдання ; визначив об`єкт, предмет дослідження, сформулював гіпотезу дослідження, окреслив методологічну базу дослідження (або неправільно чи є відсутніми 1-2 з перерахованих складових)

1 - 0 балів - студент не зміг правильно визначити тип дослідження (або правильно сформульовано 1-2 структурних складових)

Операціоналізація поняття

4 бали – студент чітко та коректно (з відповідними посиланнями) подає визначення (до 3-4) психологічного поняття та підбирає адекватні для дослідження поняття методики, які характеризуються відповідно задовільними показниками надійності та валідності

3-2 бали – студент в загальному подає визначення психологічного поняття та підбирає адекватні для дослідження поняття методики, які характеризуються відповідно задовільними показниками надійності та валідності.

1 - 0 балів - студент не зміг сформулювати мету дослідження й підібрати адекватні методики психологічної діагностики, відсутні посилання.

Усна відповідь

2 бали – відповідь виявляє повні, ґрунтовні знання студента з поставленого питання; студент розуміє місце даних знань у системі вже наявної у нього інформації; чітко знає, як ці знання можуть бути застосовані на практиці.

1 бал - відповідь студента недостатньо повна, однак в основному правильна; студент не розуміє місце даних знань у системі вже наявної у нього інформації, однак в основному орієнтується у тому, як вони можуть бути застосовані на практиці.

0 балів – відповідь неправильна; студент не розуміє доцільність даних знань для практичної діяльності.

Стандартизоване тестування

10 балів - правильно відповів щонайменше на 90% запитань.

7-9 бали - правильно відповів щонайменше на 75% запитань.

6-5 бали - правильно відповів щонайменше на 50% запитань.

4-3 бали - правильно відповів щонайменше на 25% запитань.

2 бали – правильно відповів на 10-20% запитань.

0 балів – правильно відповів менше, ніж на 10% запитань.

Критерії оцінювання підсумкового модулю

Вид завдання	Оцінка	Вимоги до знань та умінь студентів

Тестове	0 балів	Неправильна відповідь на тестове завдання.
	0,5 балів	В окремих завданнях, наприклад там, де необхідно встановити відповідність, може бути правильною частина (50%) відповіді (з 4-х відповідностей встановлено 2 чи з 3-х - 1).
	2 бали	Правильна відповідь на тестове завдання.
Максимальна кількість балів ***10 балів***		
Теоретичне	0-2 бали	Несвідоме, механічне відтворення матеріалу зі значними помилками та прогалинами; судження необґрунтовані; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь містить стилістичні та граматичні помилки.
	3-5 балів	Свідоме відтворення матеріалу з незначними помилками; дещо порушено логічність та послідовність викладу; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь стилістично правильна, містить незначні граматичні помилки.
	6-8 балів	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деякими неточностями у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, дещо порушено послідовність викладу. Відповідь стилістично та граматично правильна.
	9-10 балів	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить власні приклади, що свідчить про творче застосування матеріалу. Відповідь стилістично та граматично правильна.
Максимальна кількість балів ***10 балів***		
Професійно-орієнтоване	0-7 бали	Студент не орієнтується у тому, як можна використати ті чи інші компетенції для своєї наукової роботи. Погано знає сутність самих структурних складових при її написанні.
	8-12 балів	Студент погано орієнтується у тому, як можна використати ті чи інші знання з дисципліни «Дизайн психологічного дослідження» для написання та оформлення дипломної роботи.
	13-17 балів	Студент в основному (за винятком незначних неточностей) орієнтується у тому, як можна використати ті чи інші знання дисципліни для написання дипломної роботи.
	18-20 балів	Студент добре орієнтується у тому, як можна використати отриманні знання для написання власної наукової роботи. Чітко розуміє значення та логіку послідовності структурних елементів власної роботи.

Максимальна кількість балів *20 балів*
Усього – 40 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка за шкалою ECTS**	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Засоби оцінювання

Діагностика успішності студентів здійснюється за допомогою:

- ✔ усних опитувань на семінарських заняттях;
- ✔ письмових контрольних робіт;
- ✔ тестових завдань;
- ✔ презентації результатів виконаних завдань;

письмових екзаменаційних завдань

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, відповідь студента та ін.)

Поточні питання

1. Проаналізувати підготовчий, основний та заключні етапи психологічного дослідження
2. Операціоналізуйте поняття «самореалізація».

3. Для теми «Психологічні фактори адаптації обдарованих підлітків в умовах школи-інтернату» визначте об `єкт, предмет, можливу гіпотезу, мету та завдання дослідження.
4. Охарактеризуйте особливості опису проблеми, огляду літератури та теоретичного огляду психологічного дослідження.
5. Операціоналізуйте поняття «агресивність».
6. Для теми «Концепція власного майбутнього у зв`язку особистісними особливостями в період ранньої дорослості» визначте об `єкт, предмет, можливу гіпотезу, мету та завдання дослідження.
7. Охарактеризуйте особливості актуальності та новизни психологічного дослідження.
8. Операціоналізуйте поняття « інфантильність».
9. Для теми «Психологічні фактори суб`єктивного благополуччя жінок, що пережили розлучення» визначте об `єкт, предмет, можливу гіпотезу, мету та завдання дослідження.
10. Охарактеризуйте особливості формулювання об`єкту, предмету дослідження.
11. Операціоналізуйте поняття «психологічне благополуччя».
12. Для теми «Гендерні особливості маніпулятора в період ранньої дорослості» визначте об `єкт, предмет, можливу гіпотезу, мету та завдання дослідження.
13. . Охарактеризуйте особливості формулювання гіпотези. Види гіпотез.
14. Операціоналізуйте поняття «відповідальність».
15. Для теми « Залежність вибору шлюбного партнера від порядку народження в батьківській родині» визначте об `єкт, предмет, можливу гіпотезу, мету та завдання дослідження
16. Охарактеризуйте особливості формулювання мети та завдань психологічного дослідження.
17. Операціоналізуйте поняття «особистісне зростання».
18. Для теми «Почуття гумору як психологічний захист чи показник інтелектуального розвитку» визначте об `єкт, предмет, можливу гіпотезу, мету та завдання дослідження

Тестові завдання з дисципліни «дизайн психологічного дослідження»

1.«Дизайн» перекладається як: а) план; б) образ; в) перспектива; г) задані умови; д) дистанція реалізації; е) всі відповіді правільні.
2. Дизайн охоплює : а) процес планування; б) результати дослідження; в) процес планування та його результати; г) процес представлення результатів в науковій літературі; д) всі відповіді неправильні.

3. *З яких елементів складається проект психологічного дослідження*:

а) – постановка проблеми;

- формулювання мети та гіпотези дослідження;

- постановка завдань;

- формулювання предмету та об `єкту дослідження;

- спосіб формування вибірки дослідження;

- вибір методу збору емпіричного матеріалу;

- вибір етапів проведення дослідження;

- вибір засобів аналізу отриманих даних;

- інтерпретація отриманих результатів.

б) – формулювання теми дослідження;

- формулювання мети та завдань дослідження;

- формулювання предмету та об `єкту дослідження

- вибір методу збору емпіричного матеріалу;

- вибір етапів проведення дослідження;

- вибір засобів аналізу отриманих даних;

- аналіз даних;

- оформлення результатів для представлення в науковій пресі.

в) – узгодження тематики дослідження з науковим керівником;

- формулювання наукового апарату науковим керівником;

- спосіб формування вибірки дослідження;

- вибір методу збору емпіричного матеріалу;

- вибір етапів проведення дослідження;

- вибір засобів аналізу отриманих даних;

- інтерпретація отриманих результатів

4. На думку Блейки, три основні питання, на які має відповідати дизайн дослідження:

а) «де буде проведене дослідження?»

« ким буде проведено дослідження ?»

« що буде вивчатися?»

б) «навіщо буде вивчатися ?»

«як можна уникнути вивчення ?»

« як підбирається вибірка досліджуваних?»

в) «що буде вивчатись ?»

«навіщо буде вивчатись?»

« як буде вивчатись?»

г) «як по новому можна вивчити ?»

« за допомогою яких нових методів можна вивчити ?»

« як будуть представлені результати ?»

д) «як представлені результати ?»

« що буде вивчатись ?»

« навіщо буде вивчатись ?»

5. На етапі проектування (планування) Блейки щодо прийняття рішення не вказує на який елемент з перерахованих нижче :

а) тема/проблема дослідження; б) дослідницькі питання та цілі ;в) дослідницькі стратегії;г) дослідницька поведінка під час дослідження; д) збір даних та хронометраж; е) опрацювання та аналіз даних.

6. *До якого питання належать наступні додаткові питання (за Блейки):* 1) яка дослідницька стратегія буде використана; 2) звідки будуть отримані дані; 3) як дані будуть збиратись та аналізуватись; 4) коли буде проведено кожен етап дослідження

7.Яке питання зайве: а) як дані будуть представлені б) яка дослідницька стратегія буде використана в) звідки будуть отримані дані г) як дані будуть збиратись та аналізуватись д) коли буде проведено кожен етап дослідження

8. *До основних дослідницьких задач в психології не відноситься*:

а) інтерпретація парапсихологічних явищ; б) пояснення психологічних феноменів; в) прогнозування психологічних фактів;г) доказ тих чи інших теоретичних положень.

Істинні чи хибні наступні твердження . Існують таки види психологічних досліджень:

Теоретичні та нетеоретичні.

Емпіричні та фундаментальні.

Кількісні та образні.

Польові та фабричні.

Лабораторні та мистецьки.

Прикладні та не прикладні.

Емпіричні та емперіокритичні.

Кількісні та якісні.

Лабораторні та польові.

Фундаментальні та прикладні.

Теоретичні та прикладні.

Якісні та неякісні.

Формами підсумкового контролю є залік.

Контрольні питання з курсу «Дизайн психологічних досліджень» (залік)

1. Визначення дизайну психологічного дослідження. Що охоплює собою дизайн дослідження?
2. Охарактеризуйте елементи дослідження.
3. Проаналізуйте 8 елементів дизайну психологічного дослідження за Блейки.
4. Які питання визначаються проблематикою того як буде вивчатись явище, що досліджується?.
5. Дайте характеристику теоретичного та емпіричного дослідження.
6. Дайте характеристику фундаментального та прикладного дослідження.
7. Дайте характеристику лабораторного та польового дослідження.
8. Дайте характеристику кількісного та якісного дослідження.
9. Проаналізуйте загальні особливості етапів проведення психологічного дослідження.
10. Проаналізуйте особливості підготовчого етапу психологічного дослідження.

11. Проаналізуйте особливості основного етапу психологічного дослідження.
12. Проаналізуйте особливості заключного етапу психологічного дослідження.
13. Опишіть постановку проблеми як частину підготовчого етапу психологічного дослідження.
14. Особливості формулювання проблеми . Специфіка «операціональності» як важливої характеристики проблематики.
15. Проаналізуйте структуру теоретичного огляду.
16. Особливості літературного огляду.
17. Характеристика актуальності та новизни як частини психологічного дослідження.
18. Характеристика об`єкту та предмету дослідження.
19. Характеристика гіпотези дослідження: теоретичні, експериментальні, гіпотези А, Б, В. Вимоги до формулювання гіпотез.
20. Правила та характеристики формулювання теми психологічного дослідження.
21. Аналіз методології та методів психологічного дослідження.
22. Проаналізуйте основні пояснювальні принципи психології: принцип детермінізму.
23. Проаналізуйте основні пояснювальні принципи психології: принцип системності.
24. Проаналізуйте основні пояснювальні принципи психології: принцип розвитку.
25. Характеристика неекспериментальних стратегій – стратегія зіставлення.
26. Характеристика неекспериментальних стратегій – пояснювальна (інтерпретаційна) стратегія.
27. Характеристика неекспериментальних стратегій – біографічна стратегія.
28. Особливості оформлення наукової психологічної роботи: змісту, титульна сторінка.
29. Особливості оформлення наукової психологічної роботи: оформлення посилань на першоджерела.
30. Особливості оформлення наукової психологічної роботи: таблиць та рисунків.

7. Рекомендована література

7.1. Основна література

1) Адаменко М. І., Бейлін М. В. Основи наукових досліджень. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 188 с.

2) Артемчук Г. І., Курило В. М., Кочерган М. П. Методика організації науково-дослідної роботи: навч. посіб. для студ. та викл. ВНЗ. Київ: Форум, 2010, 270 с.

3) Бобилєв В. П., Іванов І. І., Пройдак Ю. С. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Дніпропетровськ: Системні технології, 2008. 264 с.

4) Бондарчук О. І. Експериментальна психологія. Курс лекцій. Київ:МАУП, 2013. 120 с.

5) Гуменюк І. Л., Коваленко С. М. Алгоритм наукового дослідження. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2008. 46 с.

6) Кислий В. М. Організація наукових досліджень: навчальний посібник. Суми: університетська книга, 2011. 224 с.

7) Кругляк М. Проблема ціннісної навантаженості наукового знання і об'єктивності вченого. Університетська кафедра. 2012. – No 1. – С. 50–57.

8) Метулинська Н. Професійний етос науковця в сучасній Україні. Український інформаційний простір: науковий журнал. Київ, 2013. No 1. Ч. 2. С. 146–150.

9) Готтсданкер Р. Основи психологічного експерименту.

10) Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результатидосліджень /За ред. В.О.Моляко, О.Л.Музики. –Житомир: Вид-во Рута, 2006. –320с.

11) Моргун В.Ф., Москаленко Л.С.Кваліфікаційні наукові роботи з психології: курсова, дипломна, магістерська. –Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2007. –72 с.

12) МузикаО.Л. Курсові роботи з психології. –Житомир, 2001. –40 с.

13) Нос І.Н. Якісні та кількісні методи досліджень у психології. – 2014.

14) Паниотто В.И., Максименко В.С.Количественные методы в социологических исследованиях.–К.: Наукова думка, 1982. –272 с.

15) Проблеми психологічної герменевтики. Монографія / За ред. Н.В.Чепелєвої. –К.: Міленіум, 2004. –276 с.

16) Gravetter F. J., Forzano L. B. Research Methods for the Behavioral Sciences. Cengage Learning, 2011. 640 p.

7.2. Допоміжна

1) Бондарчук О.І. Експериментальна психологія: Курс лекцій. К.: МАУП, 2003. 120 с.
2) Бєсов Л.М. Історія науки і техніки з найдавніших часів до кінця XX ст. – Харків, 2000.
3) Дзикики А. Творчество в науке. Пер. с англ.. – М., 2001.
4) Бююль А., Цефель Р. SPSS: искусство обработки информации. СПб., 2001. 608 с.
5) Галян О. І., Галян І. М. Експериментальна психологія. Навчальний посібник. Київ, «Академвидав». 2012. 402 с.
6) Горбунова В. В. Етичні та правові аспекти психологічних досліджень. Практична психологія. Соціальна робота. No 3. 2005. С. 18–23.
7) Дротянко Л.Г. Феномен фундаментального і прикладного знання. – К., 2000.
8) Логіка і методологія наукового дослідження. Науково-методичний посібник. – К., 2000.
9) Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія.
10) Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 360 с.
11) Сидоренко Е.В. Методы математической обработки в психологии. СПб.: Речь, 2002. 350 с.
12) Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. К.: Знання-Прес, 2002. 295 с.

8. Інформаційні ресурси

1.https://www.litres.ru/viktoriya-robertovna/dizayn-psihologicheskogo-issledovaniya-planirovanie-i/chitat-onlayn/
2.https://cyberleninka.ru/article/n/tipologiya-empiricheskih-issledovaniy-v-psihologii
3. scholar.google.com/citations?user=sYy8L0IAAAAJ&hl=en
4. www.agpu.net/fakult/PPF/Kaf_SSPiP/.../Arcimovich_posobie_mag.pdf
5. https://elar.urfu.ru/bitstream/10995/37871/1/Lubyakin_2014.pdf
6. https://nspu.ru/.../METODOLOGIYa_I_METODI_NAUCHNOGO_ISSLEDOVANIYa.pdf
7. https://stud.com.ua/88019/psihologiya/yakisni_ta_kilkisni_metodi_doslidzhen_u_psihologiyi